

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği

Burak DEMİR

burak.demir@neu.edu.tr

Orcid:0000-0001-5666-359X

Yücehan YÜCESOY

yucehan.yucesoy@neu.edu.tr

Orcid:0000-0001-8171-3130

Zöhre SERTTAŞ

zohre.serttas@neu.edu.tr

Orcid:0000-0003-3024-4113

Öz

Bu araştırmada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde öğrenimlerine devam etmekte olan öğretmen adaylarının program okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma 4. Sınıf gelmiş Sınıf öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği ve Sosyal Bilimler öğretmenliği okumakta olan öğretmen adayları ile gönüllülük esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Araştırmada öğretmenlerin program okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla Akyıldız (2020) tarafından geliştirilen "Program Okuryazarlık Ölçeği" kullanılmıştır. Geliştirilen ölçme aracı için yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları göz önüne alındığında, bu aracın araştırmada kullanılabilir ve güvenilir bir veri toplama aracı olduğuna karar verilmiştir. Araştırmada ölçekle elde edilen veriler SPSS® 17.0 ile analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar tablolaraştırılarak yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda Öğretmen adaylarının genel olarak program okuryazarlığının ortalamasının üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Eğitim Programı, Öğretmen adayları, Program

Program Literacy Levels of Teacher Candidates: The Example of TRNC Abstract

In this research, it is aimed to determine the program literacy levels of the teacher candidates who are continuing their education in the Turkish Republic of Northern Cyprus. The study was carried out on the basis of volunteering with the teacher candidates who came to the 4th grade who are studying Classroom Teaching, Preschool Teaching and Social Studies teacher. Considering the validity and reliability studies for the developed measurement tool, it was decided that this tool is a reliable data collection tool that can be used in the study. The data obtained with the scale in the study were analyzed with SPSS® 17.0 and the results obtained were interpreted by tabulating. As a result of the research, it was concluded that teacher candidates' Program literacy in general was above average.

Keywords: Education, Education Program, Teacher candidates, Program

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği

Giriş

Eğitim bireylerde yer alan davranışlarının şekillendiren süreçlerin tümü şeklinde tanımlanabilir. Öğrencilerin davranışlarında oluşacak bu değişikliklerin ve kazandırılması düşünülen hedefler belirli bir süre öncesinde belirlenir. Bunların dışında ise davranışların nasıl kazandırılacağı, nerede kazandırılacağı ve öğrenme öğretme süreçlerinin nasıl öğretileceği belirli bir süreç içerisinde ele alınır. Bu süreç ise öğretim programıdır. Yani öğretim programı bir dersle ilgili olarak süreçlerin içinde nelerin nasıl ve niçin olacağını belirten kılavuzlardır. Varış (1996)'a göre öğretim programı ise belirli kategorilerden oluşan bilgi ve becerilerin planlanarak hedefleri kazandırma amacı taşıyan çalışmaların tümüdür. Tan ve Erdoğan (2004) ise öğrenme adımlarının belirli kısımlarında hedef, içerik, süre, öğrenme yaşantıları ve değerlendirmeyi kapsayan çalışmalardır. Etkili bir öğretim programına sahip olabilmek için ilk önce program geliştirme süreci ve programın ne olduğuna dair kişilerin belirli bir birikime sahip olması gerektiği söylenilebilir. Program en genel haliyle yapılacak işleri bir olguyu ya da işi çeşitli bölümlere ayırarak bu bölümlerin nerede nasıl ve ne zaman hangi sıra doğrultusunda yapılacağını gösteren bir tasarımdır (Önal, 2020). Bu tasarımların hazırlanmasındaki temel hedef ise beklenen sonuçlara ulaşılmasını sağlamaktır. Eğitim ve öğretim süreci içerisinde toplumlarının ileriye taşınmayı amaçlayan hedeflerin uygulanması için belirli bir plana uygun olarak devam edilmesi son derece önemlidir. Günümüz çağında ülke gelişmişlik düzeyi ile eğitimsel nitelikler arasında doğru bir orantı olduğu söylenilebilir. Gelişen teknoloji ile artık artırılmış gerçekliklerin, infografiklerin ve hatta sosyal medya organlarının bile eğitimi etkilerinin görülmesiyle birlikte eğitim sistemi ve programların gözden geçirilmesi ve yeniden düzenlenmesi gerekir (Demir, 2020, Bicen ve Demir, 2020; Nacak, Bağlama, Demir, 2020; Demirel, 2017). Program geliştirme bireylerin içerisinde buldukları toplumsal gelişmeler göz önünde bulundurularak bir öğretim programının tüm hedefleri, içerikleri, nasıl öğrenecekleri ve programın değerlendirme sistemi dikkate alınarak programın eksiklerinin giderilmesi, yeniden hazırlanması ve önerilen değişikliklerin test edildikten sonra genelleştirilerek yaygınlaşmasıdır. (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999). Bu bağlamda Türk eğitim tarihine baktığımızda cumhuriyet öncesi dönem eğitim ve öğretimle ilgili eğitim programları ile ilgili literatür taraması yapıldığında karşımıza günümüz pedagojik anlayışa uygun olarak eğitim, öğretim ve ders programlarının hedef, içerik, eğitim öğretim durumu ve değerlendirme boyutuyla ele alındığı görülmüştür(Karagöz,2016). Program geliştirme amacı taşıyan bütün tanımlar program geliştirmenin bir süreç olduğu konusunda fikir birliğine varmışlardır. Buna paralel olarak program geliştirme hazırlama, uygulama, değerlendirme çalışmalarını içermektedir. Program tasarısı dört temel öğeden oluşmaktadır;

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

Birçok program tasarımının bur dört öğeyi içerisinde barındırdığı ancak program tasarımlarının her öğeye aynı şekilde önem vermeyebilir. Bazen program tasarımında ölçme ve değerlendirme önemli olurken bazen ise öğrenme yaşantılarının önem kazandığı görülebilir (Ornstein and Hunkins, 2004). Bu öğeleri içerisinde barındıran ve uygulanmakta olan programların istenilen amaca ulaşım ulaşmadığı ihtiyaçlara, değişimlere uyum sağlayıp sağlayamadığını anlamak ve etkili bir program geliştirmek amacıyla ileriye gidebilmek amacı ile program hakkında bilgi edinmek gerekmektedir (Demirel, 2017). Bir öğretim programı öğrencilerden önce öğretmeni bilgilendirmeli ve harekete geçirebilmelidir eğer program bu yönde bir hareket göstermiyorsa öğrenciler üzerinde de etkili olmayacaktır. (Bruner, 1977). Buna paralel olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının öğretim programı hakkındaki bilgi düzeyleri ve görüşleri son derece önemlidir (Çepni ve Akdeniz 1996). Öğretim programı tasarlarken öğretmen görüşleri doğrultusunda programın ne ölçüde anlaşıldığı ve uygulandığı artıları ile eksileri ekin bir şekilde değerlendirilebilir ve programın geliştirme imkânı oluşur. Bu düşünceden hareketle öğretim programı ve öğretim programının sahip olduğu öğelere yönelik kaynaklar ve bilgilerin öğretmenlerin üzerinde son derece etkisi olduğu ve öğretmen adayları açısından da ciddi önem taşıdığı söylenilebilir. Literatüre bakıldığında öğretim programları ve öğretmen adaylarının çeşitli disiplinlerin öğretim programlarına yönelik görüşlerinin alındığı son derece araştırma olduğu görülmekte ancak öğretmen adaylarının işin temeline yani program okuryazarlığına yönelik görüşlerinin yer aldığı çalışmalara rastlanmamıştır. Bu araştırmanın da temel amacı öğretmen adaylarının öğretim programı okur yazarlığına ne derece hakim olduğu ve bilgilerinin hangi seviyede olduğunu tespit edip yorumlayarak literatürdeki öğretmen adaylarının program okuryazarlığına yönelik olan çalışmalarının eksikliğini kapatmaktır. Bu genel amaçtan hareketle bu çalışmada okul yöneticilerinin program okuryazarlık seviyelerini belirlemek için;

1. Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin hedef boyutuna göre ne durumdadır?
2. Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin içerik boyutuna göre hangi seviyelerdir?
3. Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin öğrenme-öğretme sürecinde ne durumdadırlar?
4. Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin ölçme değerlendirme boyutuna göre hangi düzeydedirler?

Sorularına cevap aranmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma türlerinden biri olan tarama yöntemi kullanılmıştır tarama yöntemi Tarama modeli, belirlenen evrenden seçilen örneklem üzerinde yapılan araştırma yoluyla evrenin nicel olarak betimlenmesini sağlar (Cresswell, 2012, s. 376). Tarama çalışmalarında örnekleme ne kadar büyük olursa, olası genelleme hatası da o kadar az olur (Karasar, 2005). Bu çalışma kapsamında mevcut durumu betimleyebilmek adına geniş bir örnekleme ulaşılmaya çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2020-2021 eğitim öğretim yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Lefkoşa ili içerisindeki üniversitelerde okumakta olan 47 Sınıf Öğretmeni 64 Okul Öncesi Öğretmenliği 18 Sosyal bilgiler öğretmenliği okuyan öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adayları 4. sınıflardan oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının katılımları gönüllülük esasına göre yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği
Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

Araştırma Akyıldız (2020) tarafından geliştirilen Program Okuryazarlığı ölçeğinden faydalanılmıştır ölçek 36 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmakta ve 5'li likert tipindedir. Her Zaman, Çoğunlukla, Bazen, Nadiren, Hiçbir Zaman şeklinde cevap verilmektedir.

Verilerin Analizi

Çalışmada elde edilen veriler SPSS 17 istatistik programı ile analiz edilmiş ve güvenilirlik geçerlilik testleri yapılmıştır. Verilerin analizlerinde Bulgular frekans (n) dağılımı, ortalamalardan oluşan özet tablolarla sunulmuştur. Ölçekte her madde 1'den 5'e kadar puanlanmıştır ve seçeneklere verilen cevaplar puan olarak hesaplanmıştır ve buna göre ortalama alınmıştır.

Bulgular ve Yorum

1. Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin hedef boyutuna göre ne durumdadır?

Tablo 1 Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin Program Hedefleri Boyutuna Yönelik Vermiş Oldukları Yanıtlar

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Bir hedefin hangi öğrenme alanına ait (bilişsel, duyuşsal ve devinişsel) olduğunu bilirim	129	1,00	5,00	3,4	1,33286
Öğretim amaçları ile öğretim hedeflerini birbirinden ayırt edebilirim.	129	1,00	5,00	3,4	1,36270
Her üç öğrenme alanına ait (bilişsel, duyuşsal ve devinişsel) hedefler yazabilirim.	129	1,00	5,00	2,9	1,21152
Öğrenci düzeyine uygun hedef yazabilirim.	129	1,00	5,00	3,3	1,24125
Genel hedeflerle özel hedefleri birbirinden ayırt edebilirim	129	1,00	5,00	3,2	1,42539
Bir hedefin hangi alana ve düzeye ait olduğunu ayırt edebilirim	129	1,00	5,00	3,1	1,23396
Valid N (listwise)	129				

Öğretmen adaylarının öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin ölçüldüğünde ilk boyut olan Programın hedeflerine yönelik verdikleri maddeler incelenecek olunursa öğretmen adaylarının ortalama olarak en yüksek şekilde cevap verdikleri ve kendilerini yeterli bulduğu maddeler bir hedefin hangi öğrenme alanına ait olduklarını bildikleri ve öğretim amaçları ile hedeflerin birbirinden farklılıklarını ayırt edebildiklerine yönelik olan maddelerde kendilerini daha yeterli buldukları sonuçlarına ulaşılmıştır öğretmen adaylarının ise kendilerini

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği
Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

en yetersiz buldukları madde ise her üç öğrenme alanına yani bilişsel, duyuşsal ve devinişsel hedefler yazabilirim maddesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

2.Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin içerik boyutuna göre hangi seviyedelerdir?

Tablo 2 Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin Program İçeriği Boyutuna Yönelik Vermiş

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Hedefin gerçekleşmesine uygun içerik seçebilirim	129	1,00	5,00	2,6	1,13609
Hedefe uygun içerik düzenleyebilirim.	129	1,00	5,00	3,3	1,23734
İçeriğin hedefle ilişkisini kurabilirim.	129	1,00	5,00	3,3	1,23307
İçeriği ünite, genel başlıklar ve alt başlıklar halinde düzenleyebilirim	129	1,00	5,00	2,8	1,24612
İçeriği öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun düzenleyebilirim	129	1,00	5,00	3,4	1,23440
Hedef içerik arasındaki ilişkiyi gösteren belirtke tabloları düzenleyebilirim	129	1,00	5,00	2,8	1,18835
Hedef ve içerik dengesini/uyumunu bilirim	129	1,00	5,00	2,5	1,08627
İçeriğin hedefe aracılığını bilirim.	129	1,00	5,00	3,0	1,17945
Öğretimde hedefe yönelik içeriği uygun şekilde ele alıp planlayabilirim.	129	1,00	5,00	3,0	1,26244
Valid N (listwise)	129				

Oldukları Yanıtlar

Araştırmada kullanılan program okuryazarlık ölçeğinin ikinci alt boyutu olan program içeri ile ilgili maddelere öğretmen adaylarının vermiş oldukları cevaplara yönelik ortalamalara bakılacak olunursa eğer Öğretmen adaylarının içeriği öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik hazırlayabileceklerini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının en düşük oranda cevap verdikleri madde ise Hedef ve içerik dengesini uyumunu bilirim olmuştur.

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği
Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

3.Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin öğrenme-öğretme sürecinde ne durumdadırlar?

Tablo 3 Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin Öğrenme Öğretme Süreci Boyutuna Yönelik Vermiş Oldukları Yanıtlar

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Hedefe uygun öğretim yöntemleri seçebilirim	129	1,00	5,00	3,0	1,26880
Strateji, yöntem ve tekniklere uygun öğrenme-öğretme süreçleri tasarlayabilirim	129	1,00	5,00	2,9	1,24022
Hedefe uygun araç, gereç ve materyalleri seçebilirim.	129	1,00	5,00	3,3	1,26234
Hedef- strateji- yöntem- teknik uyumunu kurabilirim.	129	1,00	5,00	2,8	1,23749
Hedefe uygun araç, gereç ve materyalleri kullanabilirim.	129	1,00	5,00	2,0	,96712
Hedeflere uygun öğrenme-öğretme süreçleri tasarlayabilirim.	129	1,00	5,00	2,9	1,09510
Öğrenme ortamlarını dersin kazanımlarına uygun düzenleyebilirim	129	1,00	5,00	2,7	1,24976
Alanın öğretiminde kullanılacak farklı stratejileri karşılaştırabilirim	129	1,00	5,00	2,2	1,19227
Alanın öğretiminde kullanılacak farklı yöntem ve teknikleri karşılaştırabilirim	129	1,00	5,00	2,3	1,08493
Hedefin türü ve düzeyine uygun olarak öğrenme-öğretme sürecini belirleyebilirim.	129	1,00	5,00	2,5	1,16940
Hedefin türü ve düzeyine uygun olarak öğrenme-öğretme sürecini planlayabilirim	129	1,00	5,00	2,5	1,10287
Hedefin türü ve düzeyine uygun olarak öğrenme-öğretme sürecini uygulayabilirim	129	1,00	5,00	2,5	1,11874
Valid N (listwise)	129				

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği
Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

Program okuryazarlık bölümünün öğrenme öğretme süreci alt boyutunda ise öğretmen adaylarının verdiği cevapların ortalaması incelendiğinde ise hedefe uygun araç ve gereç seçebilirim maddesine öğretmen adaylarının daha yüksek değerde cevap verdikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının en düşük ortalamalı vermiş olduğu cevap ise alanın öğretiminde kullanılacak farklı yöntem ve teknikleri karşılaştırabilirim maddesi olmuştur. Genel olarak öğrenme öğretme sürecinde alınan cevapların ortalamalarının birbirine yakın olduğu söylenilebilir.

4.Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin ölçme değerlendirme boyutuna göre hangi düzeydedirler?

Tablo 4 Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeylerinin Ölçme ve Değerlendirme Boyutuna Yönelik Vermiş Oldukları Yanıtlar

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini bilirim	129	1,00	5,00	2,5	1,12473
Hedefe uygun ölçme yöntemleri seçebilirim.	129	1,00	5,00	2,2	1,28333
Ölçme ve değerlendirme yöntemlerini karşılaştırabilirim.	129	1,00	6,00	2,8	1,18084
Hedefe uygun ölçme aracı hazırlayabilirim	129	1,00	5,00	2,5	1,24976
Hedefe uygun ölçme sorusu yazabilirim.	129	1,00	5,00	2,5	1,23685
Ölçme sorularını hedeflerle ilişkilendirebilirim.	129	1,00	5,00	2,6	1,18713
Ölçme sorularının seviyelerini gösterebilirim.	129	1,00	5,00	2,7	1,31921
Hedefe ulaşma düzeyini belirleyebilirim.	129	1,00	5,00	2,7	1,28545
Ölçme sonuçlarını değerlendirebilirim	129	1,00	5,00	3,0	1,26359
Valid N (listwise)	129				

Öğretim Programı okuryazarlığı ölçeğinin dördüncü ve son boyutu olan ölçme ve değerlendirme bölümünde ise öğretmen adaylarının Ölçme sonuçlarını iyi değerlendiririm maddesine diğer maddelere oranla daha yüksek bir ortalama ile cevap verdikleri görülmektedir ancak Hedefe uygun ölçme aracı hazırlayabilirim maddesinin ise en düşük ortalamaya sahip olan madde olduğu belirlenmiştir. Diğer maddelere verilen cevaplarının ise bir önceki boyut olan öğrenme öğretme sürecindeki gibi birbirine yakın ortalamalara sahip olduğu söylenilebilir.

Sonuç ve Tartışma

Öğretmen adaylarının program okuryazarlılık düzeyinin incelendiği bu araştırmada araştırmannın ilk alt boyutu olan öğretmen adaylarının Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlılık Düzeylerinin hedef boyutuna göre ne durumlarına yönelik elde edilen sonuçlara bakıldığında ise en yüksek ortalama ile verilen cevapların 3.4 ile öğretim amaçları ile öğretim hedeflerini birbirinden ayırt edebildim.

Bir hedefin hangi öğrenme alanına ait (bilişsel, duyuşsal ve devinişsel) olduğunu bilirim maddeleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının verdiği cevaba göre en düşük ortalamaya sahip olan madde ise 2.9 ile her üç öğrenme alanına ait (bilişsel, duyuşsal ve devinişsel) hedefler yazabilirim olmuştur. Bu sonuçlar ışığında, Erdamar (2020) *Sınıf Öğretmenlerinin Program Okuryazarlık Alguları ve İlkokul Yöneticilerinin Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Becerisine Yönelik Algularının İlerlemeci Felsefe Bağlamında Analizi* incelediği çalışma da yapmış olduğu değerlendirmede katılımcı sınıf öğretmenlerinin program okuryazarlığı becerisi bağlamında program öğelerini çok iyi bilmediklerini göstermektedir.

Bu araştırmada elde edilen sonuçlara göre program geliştirme öğelerinden ilki olan hedef boyutunda öğretmen adaylarının hedeflerin öğrenme alanına yönelik yaşadığı sıkıntılar ile paralel bir sonuç olduğu söylenilebilir. Dilek (2020) *Öğretmen adaylarının Program Okuryazarlık Düzeyleri İle Pedagojik Bilgi Ve Beceri Düzeylerinin İncelediği* çalışmada ise bu araştırmada elde edilen sonucunu öğretmen adaylarının program okuryazarlılık durumlarının ortalamanın üzerinde olduğu ve program okuryazarlık konusunda iyi durumda olduklarını belirtmiştir.

Araştırmannın ikinci alt problemi olan Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlılık Düzeylerinin içerik boyutuna göre hangi seviyelerdir? Sorusuna ilişkin elde edilen sonuçlara bakıldığında ise hedefe uygun içerik düzenleyebilirim ve İçeriğin hedefle ilişkisini kurabilirim. Maddelerinin 3.3 oran ile ortalamanın üstünde oran aldıkları belirlenmiştir. En düşük oran alan madde ise 2.5 ile hedef ve içerik dengesini/uyumunu bilirim olmuştur. Gündoğan (2019) *Öğretmenlerin Program Okuryazarlıkları Hakkında Nitel Bir Değerlendirme* isimli araştırmada öğretmenlerin program okuryazarlıkları ile görüşlerinin bu araştırmannın sonucuyla örtüştüğü ve program okuryazarlığına dair genel görüşlere bakıldığında, öğretmenlerin %64'ünün genel bilgi durumlarını yeterli düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aslan (2018) *Ortaokul Öğretmenlerinin Program Okuryazarlık Düzeylerini* incelediği çalışmasında bu araştırma ile örtüşür bir şekilde genel anlamda Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri öğretmenlerinin program okuryazarlık düzeyleri ayrı ayrı incelendiğinde hepsinin program okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmannın üçüncü alt problemi olan Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlılık Düzeylerinin öğrenme-öğretme sürecinde ne durumdadırlar? Sorusuna yönelik elde edilen sonuçlar incelendiğinde ise en yüksek oranı 3.3 ile hedefe uygun araç, gereç ve materyalleri seçebilirim. Maddesi almıştır. En düşük oranı ise 2.0 oran ile hedefe uygun araç, gereç ve materyalleri kullanabilirim maddesi almıştır. Çetinkaya ve Tabak (2019) *Öğretmen Adaylarının Eğitim Programı Okuryazarlık Yeterliliklerini* inceledikleri çalışmalarında öğretmen adaylarının genel anlamıyla program okuryazarlığının öğrenme öğretim sürecinde öğretmen yeterliliğinin son derece önemli bir boyut olduğunu ve genel anlamıyla bu araştırma ile örtüşen bir şekilde olumu yönde oldukları sonucuna ulaştıkları söylenilebilir.

Araştırmannın dördüncü ve son alt problemi olan Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlılık Düzeylerinin ölçme değerlendirme sürecinde ne durumdadırlar? Sorusuna verilen cevaplara bakıldığında ise 3.0 oran ile ölçme sonuçlarını değerlendirebilirim maddesinin en yüksek oranı aldığı sonucuna ulaşılmıştır. En düşük oranı ise 2.2 oran ile hedefe uygun ölçme yöntemleri seçebilirim maddesinin aldığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bolat (2017).

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği
Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

Eğitim programı okuryazarlığı kavramı ve eğitim programı okuryazarlığı ölçeğinde programın dört ögesinin de birbiri ile ilişkili olduğunu ve hedef içerik öğrenme öğretme süreci ve ölçme değerlendirme öğelerine sahip bir öğretmenin öğretim programlarını en iyi şekilde hayata geçireceğini belirtmiştir bu sonuçtan hareketle öğretmen adaylarının genel olarak öğretim programlarında ortalamanın üstünde olduğunu ama meslek hayatlarına başladıklarında gerekli hizmet içi eğitimlere de katılmaları önerilmektedir.

Kaynakça

- Akyıldız, S. (2020). Öğretim Programı Okuryazarlığı Kavramının Kavramsal Yönden Analizi: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Electronic Journal of Social Sciences*, 19(73).
- Bıcan, H., & Demir, B. (2020). A Content Analysis on Articles Using Augmented Reality Technology and Infographic in Education. *Postmodern Openings/Deschideri Postmoderne*, 11.
- Bolat, Y. (2017). Eğitim Programı Okuryazarlığı Kavramı ve Eğitim Programı Okuryazarlığı Ölçeği. *Turkish Studies*, 12(18), 121-138.
- Bruner, J. (1977). *The Process of Education*. Cambridge, MA: Harvard University Press
- Büyükkaragöz, S. & Çivi, C. (1999). Genel Öğretim Metotları. İstanbul: Öz Eğitim Yayıncılık.
- Cresswell, J. W. (2012). *Education al research* (4. bs.). Boston: Pearson
- Çepni, S. & Akdeniz, A. (1996). "Fizik Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde Yeni Bir Yaklaşım". *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(12).
- Çetinkaya, S., & Tabak, S. (2019). Öğretmen Adaylarının Eğitim Programı Okuryazarlık Yeterlilikleri. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education*, 38(1).
- Demir, B. (2020). Evaluation of social studies teaching textbooks. *International Journal of Learning and Teaching*, 12(1), 17-29.
- Demirel, Ö. (2017). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dilek, Ç. (2020). Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Düzeyleri İle Pedagojik Bilgi Ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Erdamar, F, S. (2020). Sınıf Öğretmenlerinin Program Okuryazarlık Algıları ve İlkokul Yöneticilerinin Öğretmenlerin Program Okuryazarlık Becerisine Yönelik Algılarının İlerlemeci Felsefe Bağlamında Analizi (Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Gündoğan, G. (2019). Öğretmenlerin Program Okuryazarlıkları Hakkında Nitel Bir Değerlendirme (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Karagöz ,S .(2016). *Cumhuriyet Öncesi Dönem Eğitim ve Öğretim Programları ile İlgili Görüş ve Öneriler*" OPUS © Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi-International Journal of Society Researches ISSN:2528-9527 E-ISSN : 2528-953 : 6 Cilt Volume:6 Sayı Issue :11
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 15. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Nacak, A., Bağlama, B., & Demir, B. (2020). Teacher Candidate Views on the Use of YouTube for Educational Purposes. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 10(2), e202003.
- Ornstein, A. C. & Hunkins, F. P. (2004). *Curriculum Foundations, Principles and Issues*. Boston: Pearson Education.

Öğretmen Adaylarının Program Okuryazarlık Seviyeleri: KKTC Örneği
Burak DEMİR, Yücehan YÜCESOY & Zöhre SERTTAŞ

Önal, B. (2020). Ortaöğretim 9. Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programının Cıpp Modeli İle Öğretmen Ve Öğrenci Görüşlerine Göre Deđerlendirilmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.

Tan Ş. & Erdoğan, A. (2004). Öğretimi Planlama ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Varış, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Alkım Yayınevi.